

# Ewolucyjne teorie emocji

- Darwin zauważył rolę przystosowawczą ekspresji mimicznych
- Twierdził, że niektóre ekspresje mimiczne są zbliżone u różnych gatunków
- Emocje jako "przydatne nawyki" (*servicable habits*)
- Funkcja komunikacyjna

## Servicable habits - przykłady

- Obrzydzenie powoduje utrudnione przyjmowanie trującego jedzenia i wdychanie trujących substancji
- Zdziwienie powoduje poszerzenie pola widzenia (uniesienie brwi)
- Wstyd przygotowuje ciało na potencjalne ataki

# Ewolucyjne teorie emocji

- Emocje powstają w odpowiedzi na **problemy adaptacyjne**
- Emocje są wyzwalane przez **bodźce sygnałowe**
- Emocje skutkują **tendencjami do działania** (*action tendencies*)
- **Tendencja**, ponieważ organizm przygotowuje się do działania (ale niekoniecznie musi zadziałać)

# Emocje i problemy adaptacyjne (Plutchik)

Problem	Emocja	Tendencja do działania
Zagrożenie	Strach	Ucieczka
Przeszkoda	Gniew	Destrukcja:P
Potencjalny partner seksualny	Radość, miłość	Zaloty, zach. seksualne

# Emocje i problemy adaptacyjne (Plutchik)

Problem	Emocja	Tendencja do działania
Trująca substancja	Obrzydzenie	Wymioty, odpychanie
Nagły, nowy obiekt	Zdziwienie	Orientacja

# Emocje podstawowe

- Skoro emocje wykształciły się ewolucyjnie, powinny być uniwersalne
- ...przynajmniej niektóre
- Skąd wiemy, które?

# Emocje podstawowe - warunki

- Uniwersalna kulturowo ekspresja
- Specyficzna fizjologia
- Obecność u innych naczelnych
- Wiążą się z dokonywaniem automatycznych ocen otoczenia





*Surprise*



*Joy*



*Sadness*



*Fear*



*Disgust*



*Anger*



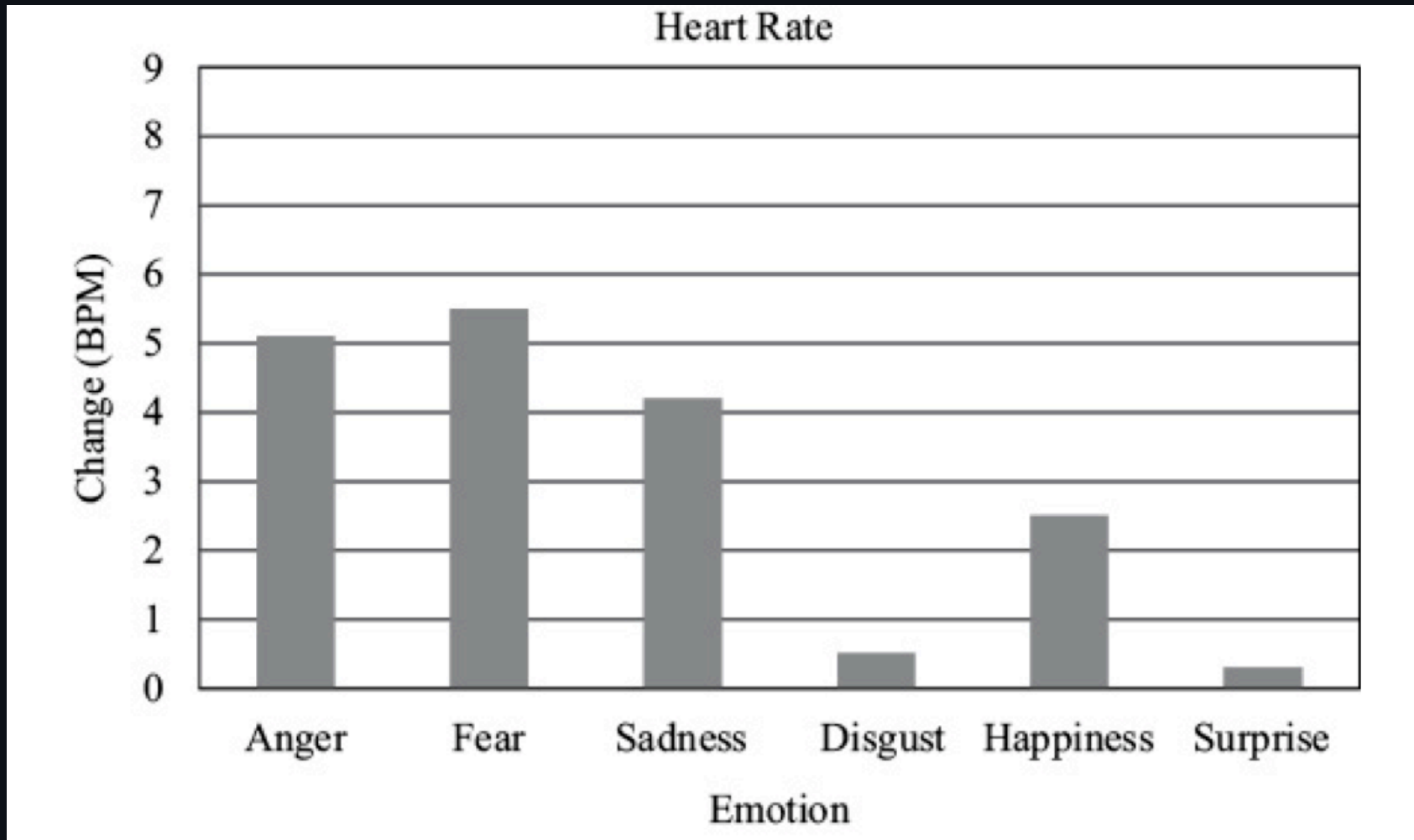
# Emocje podstawowe

- Strach
- Obrzydzenie
- Gniew
- Zaskoczenie
- Radość
- Smutek
- Zadowolenie (?)

# Emocje a pobudzenie fizjologiczne

- Czy faktycznie mamy specyficzne wzorce fizjologiczne?
- Levenson, Ekman i Friesen (1990) kazali ludziom poruszać konkretnymi mięśniami twarzy (Directed Facial Action task)
- Wywoływali w ten sposób ekspresje emocjonalne charakterystyczne dla emocji
- Powodowało to specyficzne wzorce pobudzenia

# Emocje podstawowe



*(Levenson, Ekman, Friesen, 1990)*

# Emocje podstawowe

*(Levenson, Ekman, Friesen, 1990)*

# Programy afektywne (Tomkins)

- Wszystkie komponenty emocji dzieją się jednocześnie, ponieważ są składnikami programu afektywnego
- Programy afektywne to wrodzone, mózgowe wzorce reakcji emocjonalnych
- Programy sterują pobudzeniem fizjologicznym, ekspresją mimiczną, być może treściami poznawczymi

# Problemy "klasycznych" teorii ewolucyjnych

- Nie wszystkie emocje mają bodźce sygnałowe
- Nie wszyscy reagują tak samo na te same bodźce sygnałowe
- Nie zawsze realizowane są wszystkie elementy programu afektywnego
- Brak konkluzywnych badań nad koherencją komponentów programów afektywnych